

Szerdai idő: Mérsékelt szél. Több helyen köd. Egyes helyeken ködszomer-
gés, vagy kisebb havazás. A hőmérséklet a Tisza vonalától
keletre alig változik, nyugaton kissé emelkedik.

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 4 (2571) szám.

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 7

Hetekig tartó, hősiesség után elesett Bardia

A görögöknek érzékeny veszteségeket okoztak az olaszok. — Lezárult a London elleni német légi hadjárat negyedik hónapja

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Néhány olasz ezred hetekig hősiességgel védelmezte a libiai határmenti Bardiat. A túlnyomó angol erők felmorzsolták az olasz ellenállást és Bardia most nagynehezen az angolok kezére jutott.

Berlinből jelentik (Stefani): Az esti lapok kiemelik Bardia védőinek hősiességét. Ez az ellenállás az olasz katonák hadierőit mutatja. Újból kifejezik bizalmukat, hogy Olaszország szerencsésen fogja folytatni német szövetségese oldalán a

háborút, amely csakis győzelemmel végződhetik.

Az olasz véderő főparancsnokság legutóbbi jelentése szerint a görög hadszíntéren helyi jellegű csatározások folytak, amelyekben az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett.

Belgrádból jelentik (Stefani): Jugoszláviából érkező hírek szerint, a görög csapatok között nagy az elégedetlenség az utóbbi napok véres veszteségei miatt, melyeket az olasz állások ellen intézett megfeszült támadások alkalmával szenvedtek el.

mei harci repülőgép megtámadott egy angol repülőteret és tíz repülőgépet elpusztított. Egy bombasorozat egy csarnokra esett és elpusztította azt.

Londonból jelentik (Reuter): A légügyi minisztérium jelentése szerint ellenséges repülőgépek a hétfőre virradó éjjelen nagy támadást intéztek London ellen. A támadás nyomán több tűz keletkezett. A támadásnak sok sebesült és halott áldozata is volt, de a jelentés kiemeli, hogy számuk nem túlságosan nagy.

A Déli Tengeren működő német cirkáló áldozata lett egy angol hajó.

Sanghaiból jelentik (NTI): Manilából érkező jelentés szerint a 6942 tonnás „Nelbre” nevű angol gőzös amelyet december 31-ére vártak Manilába, eltűnt. Attól tartanak, hogy a Déli Tengeren működő egyik német

segédcirkáló áldozata lett. A német segédcirkálók tevékenységéről tanuskodik egy melbournei jelentés, amelybe hivatalosan közlik, hogy hatvanhét európai tengerész elűnt. Valószínűleg a német segédcirkálók fogságában vannak. A hivatalos közlemény azonban nem mondja meg, hogy a foglyok milyen legénységből valók.

Bombatalálat érte a londoni rádió épületét.

Londonból jelentik: (Reuter) Hivatalosan jelentik, hogy a Broadcasting House, londoni központi rádióállomás, a British Broadcasting Corporation igazgatósági épületét a támadások során két ízben bombatalálat érte. A rádió épülete súlyos kárt szenvedett. A szolgálatot teljesítő személyzet tagjai közül többen meghaltak.

Törökországnak szánt amerikai szállítmányt foglaltak le az angolok.

Istanbulból jelentik: (Német Távirati Iroda) Az angolok Passorachban vizsátartottak több ezer amerikai szállítási gépkocsi-gummiabroncsot, azzal az ürüggyel, hogy azt Törökország Németországba akarja kiszállítani. Az abroncsokat annakidején Törökország legsürgősebb szükségletének fedezésére rendelte Amerikától és már ki is fizette.

Tíz angol repülőgép pusztult el egy repülőter bombázása során

Egy vasútvonal is súlyosan megrongálódott

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Hétfőn zárult le a London elleni német légi hadjárat negyedik hónapja. Szeptember 6-áról 7-ére virradó éjjel indították meg a légítámadásokat az angol főváros ellen, megtorlasként amiatt, hogy az angol királyi légi haderő megelőzően három hónapon keresztül bombázta Berlin és más városok nem katonai célpontjait. Kevés kivétellel, mint például a karácsonyi ünnepek, naponta támadta a német légi erő a szigetországot. A pusztítás éreztette hatását a déli partokról egészen Skóciáig. Az új esztendőben is erélyesen folytatta támadásait a német légierő.

A hétfői jelentés beszámol arról, hogy egy német tengeralattjáró 20 600 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el.

Berlinből jelentik (NTI): Hétfőn német harc-repülőgépek bombátámadást hajtottak végre London és Midland fontos vasútvonal és útkereszteződései ellen. Értesülés szerint az egyik repülőgép Londontól északra egy pályaudvar közelében nyolc egymás mellett és egymásután álló tehervonatot támadott meg meglepetésszerűen. A repülőgép alacsonyán szállva, igen kis magasságból bombákat dobott le. A mozdonyokat géppuskatűzzel lőtte. A bombázás következtében több vasúti kocsi elpusztult. Ezenkívül a vasúti sínek is erősen megrongálódtak. Egy másik repülőgép ugyancsak kis magasságból bombát dobott le egy pályaudvarra. Néhány épület megrongálódott. Colchester környékén egy másik vasútvonalat több bombával sikeresen bombáztak. Hétfőn egy Londontól

északra fekvő vegyi gyárat négy teli-találat ért, amelynek következtében kigyulladt.

Berlinből jelentik (NTI): Egy né-

Elismeréssel üdvözölte az olasz minisztertanács a véderő parancsnokait és csapatait

Olasz hivatalos jelentés Bardia elestéről

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz minisztertanács közfelkiáltással jóváhagyta azt a napirendi javaslatot, hogy teljes elismeréssel üdvözöljék a hadsereg, a haditengerészet, a légierő és a fasiszta milícia parancsnokait és csapatait az angol imperializmus és bérencei ellen több harc-téren vívott küzdelmükben. Az ellenséges hírveréssel az óceánon innen és túl, valamint Anglia képtelen fenyegetéseivel és gyerekes ellenségeskedéseivel szemben. Olaszország megingathatatlan hűséggel tart ki a tengelyszereződés és a hármasegyezmény mellett. Nem kevésbé rendületlenül az az elhatározása, hogy folytatja a harcot a végső győzelemig, amely biztosítja Olaszország jogos helyét az új Európában és felszabadítja a világot az angol plutokraták álszenteskedő és kiszákmányoló elnyomatása alól. A minisztertanács feltétlen meggyőződése, hogy Olaszország nagy tömegei minden körülmények között az események nagyságának magaslatán állanak.

(*Változó Olaszországban.*) Az olasz főhadiszállás 214-ik számú közleménye. Január 5-én estefelé a védelem utolsó ellenállása is megszűnt Bardia

körül. Csapatunk 25 napig a vitézség legragyogóbb példáit mutatták, miközben igen súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. Súlyos a magunk vesztesége is, hadianyagban és emberéletben, halottban, sebesültben és eltűntben egyaránt. Többször ellenintézet ellenséges légítámadás során a

tengerészeti légvédelem két ellenséges repülőgépet lelőtt. A görög harc-téren sikerült rajtaütéssel fontos állást elfoglalni és az ellenség által hátrahagyott nagymennyiségű fegyver és lőszer esett kezünkbe. A kedvező eredményű járőrészatározások során több foglyot ejtettünk.

Változások az angol kormányzat szervezetében

Londonból jelentik (Reuter): A miniszterelnök az alábbi változtatásokat léptette életbe a kormányzat szervezetében a háború után: beviteli, termelési és újjáépítési kérdések megoldására: 1. A tárcanélküli miniszter foglalkozik a háború után az újjáépítés kérdéseivel. 2. Beviteli végrehajtási bizottságot szerveznek, amelynek az az öt miniszter a tagja, akiknek tárcáját a beviteli kérdések a legközelebből érintik. Az öt feladatuk lesz a beviteli kérdéseknek a háborús kormány politikájával való összhang-

ba hozása. 3. Termelési végrehajtási bizottságot létesítenek, amelynek feladata a nyersanyagkészletek, valamint a rendelkezésre álló anyagforrások és munkaerők pontos megállapítása. 4. A miniszterelnök gondoskodik róla, hogy a két bizottság működése összhangban legyen a háborús kormány általános politikájával. 5. A két új bizottság, valamint a már meglévő együttműködnek és a miniszterelnök vezetése alatt álló bizottság vezetése alatt állnak.

Arégi Magyar Párt biharmegyei vezetői felhívást adtak ki az Erdélyi Párt megalakítására

A felhívás felsorolja az erdélyi országész érdekében szükséges teendőket. — Az Erdélyi Párt a magyarországi pártharcok enyhítésére törekszik

A régi Magyar Párt biharmegyei vezetői a következő felhívás közzétételére kérték fel lapunkat.

Magyar Testvérek!

A huszonkétévi rabságból az anyaországhoz történt boldog visszatérés után hozzátok fordulnak megint régi vezetőitek: kikkel együtt annyi nehéz harcot vívtatok meg magyarságunk fenntartásáért, szellemi és anyagi létünk biztosításáért.

Az ünnepnapok elmúltával a hétköznapi szürke gondjain csak úgy segíthetünk, magyar népünk boldogulását a visszatért részekben csak úgy biztosíthatjuk, ha — miként azt az idegen elnyomás alatt tettük — egyetlen egységes pártban tömörülünk, mely a kormányzat építő munkájának támogatása mellett a kelet-magyarországi és erdélyi különleges érdekek védelmét írja fel zászlajára.

Pártunk a Magyar Párt utóda, az Erdélyi Párt néven kezdi meg működését és táborba hív minden öntudatos magyart, aki a Romániától visszaszerezett részekben lakik.

Az Erdélyi Párt a kisebbségi sorozomórú, de hasznos tapasztalatait felhasználva, a visszaszerezett részek magyar lakossága érdekében elsősorban következőkért küzd:

1. Erős, független Magyarországot akarunk, melynek minden intézményét igaz nemzeti, szociális és keresztény szellem hassa át.
2. Kívánjuk honvédségünk állandó fejlesztését, különös tekintettel az erdélyi szempontokra s a létesítendő határörvidékre.
3. Az országhatárokon túl maradt magyarság sorsa a kormányzat és a magyar társadalom állandó gondja kell legyen. Menekült véreink kenyérhez juttatása, a román okmányosság (Moldva és Bukovina) területén lakó magyarok visszatelepítése sürgős állami feladat.
4. A huszonkétéves idegen uralom kártévesei igazságosan jóváteendőek.
5. A trianoni kényszerbéké előtti székelyföldi birtokviszonyok (közbirtokosságok, erdőbirtokosságok, esziki székely magánjavak) sürgősen helyreállítandók.
6. A visszacsatolt területek lelki egysége megóvandó, a pártharcok kiküszöbölendők. Pillanatra sem szabad szem elől téveszteni Erdélyben a magyarság és románság számárányát. Sürgősen fel kell használni az időt magyar véreink társadalmi, művelődési és gazdasági alátámasztására. A román területekről áthalló izgatás súlyos figyelmeztetés kell legyen ebből a szempontból.
7. Állás- és munkanélküli erdélyi véreink sürgősen munkához juttatandók: célból az érvényben lévő román törvények és az u. n. zsidótörvény intézkedéseit erőteljesen fel kell használni. Köz- és magánalkalmazottak a visszacsatolt részekben elsősorban erdélyiek legyenek.
8. Nagyvonalú telepítési és munkaközvetítési akció indítandó elsősorban

a székely népfelcsángolás legelső helyezésére érdekében.

9. Erdély természeti kincsei sürgősen feltárandók, a vasútépítések és ipari telepek létesítésének megszorításával a lakosság széles rétegei állandóan kereselthez juttatandók.

10. A munkásokat és egyéb alkalmazottakat védő törvények (munkakamarák, munkaügyi felügyelőségek, szakmai szervezetek) fenntartandók és magyar nemzeti irányban korszerűen fejlesztendők.

Az Építő.parosok Szövetségének tájékoztatója a háztulajdonosok adókedvezményéről

Nagyvárad. Saját tud. A belügyminiszter még december elsején nagyfontosságú rendeletet bocsátott ki, amely a háztulajdonosokat anyagi előnyökhöz, az iparosságot pedig munkaalkalmakhoz juttatja. Az Építőparosok Szövetsége a belügyminiszteri rendelettel kapcsolatban most a következő tájékoztatót adta:

Az adókedvezményt minden háztulajdonos igénybe veheti, aki eddig adómentes épületet adóköteles alakított át, vagy régi házat modernizált, nagylakásokat kislakásokká alakított át, vagy légvédelmi óvóhelyet épít. A rendelet kedvezményeit élvezik azok is, akik vízvezetékot nyitattak, új villanyvezetékot fektettek le, vagy központi fűtést vezettetnek be házaikba, melegviz szolgáltatással; vagy esetleg házaik homlokzatát, a padlót, stb. modernizáltatják. — Adókedvezményt nyújtanak azonban egyes tatarozási munkálatok is. Különös gondot kell azonban arra fordítani, hogy a munkálatok tartósak legyenek és hazai anyagokból készüljenek.

Egyébként csak abban az esetben jár az adókedvezmény, ha magánháznál az építési költségek az adóalap 30 százalékát, bérháznál pedig annak 15 százalékánál magasabbak. Amennyiben csak az épület egyes részeire terjednek ki ezek a munkák, úgy az átépített épületrész térfogatára köbméterenként legalább 250 pengőt kell elkövetnünk.

Amennyiben az adóhivatal az átépítési költségeket elfogadta úgy azoknak felét az adóznak visszatéríti, úgy hogy összes fizetendő adójából házádó, annak rendkívüli pótlékai és közlegeti pótládó) azt öt éven keresztül, öt egyenlő részre felosztva, levonásba hozza. Köteles azonban a háztulajdonos, amennyiben házádó-hátraléka

Szépségápolás speciálistája

Dajkovits Jánosné

25 éve működő kozmetika.

Kitűnően bevált szépségápoló szerek.

Bémer-tér 3. emelet.

Az Erdélyi Párt az anyaországi pártharcok enyhítésére törekszik s tekintettel az erdélyi magyarság és más nemzetiségek számarányára, egyetemes magyar érdekből is hátrányosnak tartja anyaországi pártok harcát e területeken. Idáig azért is nem szervezkedett, mert azt gondolta, hogy idegen pártok megkímélik Erdélyt a pártharcoktól. Minthogy ez nem következett be, az Erdélyi Párt is kénytelen síkra szállni az itteni magyar lakosság jól felfogott érdekében.

Magyar Testvérek! Ahogyan egységesen megálltuk helyünket az idegen elnyomás idejében, ugyanolyan lelki egységgel és hűséggel szolgáljátok a magyarság érdekét azzal, hogy mindnyájan az Erdélyi Párt tagjai lesztek. Az Erdélyi Pártnak Nagyváradon a Magyar Házban, Sal Ferenc-utca 9. szám alatt működik az irodája. Magyar testvéri köszöntéssel:

Dr. Markovits Manó
ny. főispán.

Árvay Árpád,
orsz. gyűl. képviselő.

A jövő hónaptól kezdve postán kézbesítik a nyugdíjakat

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István polgármester a napokban fontos tárgyalásokat folytatott Erdélyi Géza postaigazgatóval arról, hogy a nyugdíjak kifizetését a posta közgeinek bevonása által megkönnyítse. A tárgyalások eredményeképpen a jövő hónaptól kezdve a városi nyugdíjasok csekkklapon fogják megkapni havi illetményeiket s így elkerülhető lesz az a sok és kellemetlen áldogálás, amely egyébként minden tömeges megmozdulás velejárója. Az állami nyugdíjasokra vonatkozóan a polgármester a központi illetményi pénztárhoz fordult, hogy a csekkrendszert az állami nyugdíjasokra is kiterjeszthesse. Minthogy azonban ez hosszabb időt venne igénybe, a város dr. Hlatky Endre főispán által intervenálni fog az ügyben, hogy az ügy sürgősen elintéződjék.

Kitelepitik a Csesztivőt

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester, dr. Gyapay László polgármesterhelyettes és dr. Dalló Gyula kulturális tanácsnok társaságban tegnap megtekintették a város aggménházát, a Csesztivőt. Sorra látogatták a Csesztivő ötvenegy öreg lakóját s érdeklődtek a kívánságaik és panaszaik felől. Megállapították, hogy az épület tiszta, rendes és emberséges ellátásban részesülnek az aggstvánok.

Ugyanakkor azonban megállapították a bizottság azt is, hogy a Csesztivőnél a város szívében való elhelyezése nem természetes és nem szabályszerű, miér is kívánatos volna az intézményt a periferiákra kitelepiteni s a jelenlegi lakások helyébe bérházat építeni. A Csesztivő alap ugyanis két részből áll. Egyik részét maga az aggok menháza képezi, másik része pedig a Csáky István gróf utca felőli emeletes bérház. A város vezetőségének most az az elgondolása, hogy az aggok kitelepitésével felszabadult lakások helyére egy másik bérpalotát építsen s így e két bérház jövedelme valószínűleg fedezni is tudná az aggok ellátására fordított tekintélyes összeget.

Ugyancsak ez a bizottság megvizsgálta a Szaniszló utcán elhelyezett közéleti-művelődési ügyosztályt is, ahol a legnagyobb rendet találta. A cukorkajegyek kiosztása a jövő hónapban is postán történik, minthogy a város polgármesterének az az elgondolása, hogy a lehetőséghez képest minden kényelmet biztosítsanak Várad polgárságának. Az új rendszer így meg fogja kimélni a közönséget a tolongástól, áldogálástól és fázlódástól.

Ma vagy holnap sor kerül a francia kormány átalakulására

Genéből jelentik (NTE): Mint Vichy-jelentik, hétfőn este miniszterközi megbeszélés volt, amelyen résztvettek a fontosabb minisztériumok képviselői. A 9 óra tájban véget ért megbeszélés után kormánykörök megerősítették azt a hírt, hogy most már sor kerül a kormány újjaalakítására. A Darlan, Huntziger, Flandinból álló

szűkebb kormánybizottság megalakításán kívül hír szerint, több miniszteri tárcában is történik változás valószínűleg kedden vagy szerdán.

Legszébb, legelőcsőbb fényképek
Róna fényképésznél
Nagyvárad, Telek-utca 4.

X. évf., 4. sz. Kedd, 1941. január 7.

Istanbulba érkezett a török külügy-miniszter

Istanbulból jelentik: (Német Távfirati Iroda.) Szaradzoglu török külügyminiszter több napi tartózkodásra Istanbulba érkezett.

A miniszterelnök az ország külpolitikájáról a képviselőházban tett nyilatkozatában kijelentette, hogy az eddig követett irányelvek semmiféle változást nem szenvedtek.

Ragyogó csóvájú üstökös közeledik a föld felé

Az *Uj Nemzedék* írja: A csillagászok nemrégiben üstökösöt fedeztek fel, amely igen nagy sebességgel közeledik a föld és a nap felé. Az első megfigyeléskor még nem volt csóvája, amely csak most fejlődött ki és egyre fényesebben ragyog a rendkívüli égőtűnemény. Egy-két nap múlva szabad szemmel látható lesz, a napnyugta után, a Nap irányában. Különösen pompás látványnak tűnik fel látcsővel. A föld és a nap között január 16-án halad el, de akkor már nem lehet szemmel kísérni, mert a nap irányába esik és a nap vörös fénye elhomályosítja. Hyperbola-pályán mozog, amelynek tengelye olyan hosszú, hogy százezer év kellene, míg visszatér. Lehetséges tehát, hogy az üstökös a történelemelőtti időben már járt erre felé.

Az északkeleti gazdák Budapestén

Az OMGE 1941-ben március 29-április 6. napjain rendezti a budapesti országos mezőgazdasági kiállítását és ennek keretében az ötvenedik jubileus tenyésztésvásárját. A kiállítás közel egy negyed évszázad múltán most fog először résztvenni ismét az erdélyi magyar gazdaközösség. Külön épületben mutatja majd be az EMGE az erdélyi magyar mezőgazdaság mai helyzetét. Ebben az épületben nyernek elhelyezést az erdélyi gazdák kiállítási csoportjai is. Az erdélyi mezőgazdasági kiállítás anyagának összegyűjtésére az EMGE-t kérte fel az OMGE és az egyesület meg is kezdte már a terepen a szervező munkát. A kiállítás igen jó alkalmat nyújt az erdélyi magyar gazdaközösség számára is a földművelésügyi minisztérium által kiállításba helyezett rendkívüli kedvezmények igénybevétele. Ezek közül különösen nagy jelentőségű a kiállítás vásárolt tenyésztésvásár díjmentes hazaszállítása, a kamatmentes állami tenyésztésvásárhitel engedélyezése és a köztenyésztési célokra vásárolt apaállatoknál jelentős ármegterítés nyújtása. A lehető legkedvezőbb alkalom nyílik a kiállítás nemesített vetőmagvak első kézből való beszerzésére, az újabb mezőgazdasági gépek, eszközök és anyagok megismerésére. A kiállítás alkalmából az EMGE Erdély különböző vidékeiről külön felhívás vonatkozó beállítását kéri, hogy lehetővé tegye a kisgazdák részére is a kiállítás megtekintését és látóköri, ismeretük növelését. Minden az OMGE mezőgazdasági kiállításával és tenyésztésvásárjával kapcsolatos tudnivaló felől készséggel nyújt felvilágosítást az EMGE Kolozsvár, Mátyás utca 16.

Roosevelt beszéde közelebb vitte Amerikát a háborús beavatkozáshoz

Az elnök szerint Amerikának támogatnia kell azokat a népeket, amelyek harca távoltartja az Egyesült Államokat a háborútól.

Washingtonból jelentik: A parlament megnyitása alkalmával Roosevelt elnök személyesen olvasta fel újévi üzenetét. Az üzenet ismert külpolitikai álláspontja keretében mozgott és többek között hangsúlyozta, hogy Egyesült Államok sohasem fenyegettek olyan komolyan, mint ma és az Egyesült Államok csaknem kizárólag idegen veszéllyel kell foglalkoznia és fegyverkeznie kell olyan mértékben, mint azelőtt soha. Az Egyesült Államok politikája a totális fegyverkezés és teljes támogatása azoknak a népeknek, amelyek harca távoltartja Amerikától a háborút. A fegyverkezés eddigi eredményével nincs megelégedve. Ami a demokrácia megsemmisítését illeti,

szállítani fognak akkor is, ha a vásárlók nem tudják azt megfizetni. A hadianyagot később visszadják vagy szállítanak helyette más anyagot. Ez nem háborús cselekmény.

Háború és diktatúra.

Washingtonból jelentik: (NTI.) Roosevelt beszéde élénk visszhangra talált. A szenátus és a kongresszus tagjai különböző vitákban foglalkoz-

nak Roosevelt felfogásával és Roosevelt beszédének több pontját többé-kevésbé éles bírálat alá veszik. *Langon*, a korábbi köztársasági elnökjelölt kijelentette, hogy

az Elnök beszéde az Egyesült Államokat jóval közelebb vitte az Anglia oldalán való tényleges háborús részvételhez.

Egy másik vélemény szerint Roosevelt beszéde Amerika számára háborút és diktatúrát jelent.

Washingtonból jelentik: (NTI.) Kongresszusi körökben mind több bírálat hangzik el Roosevelt beszédével szemben. Wheeler demokrata szenátor úgy véli, hogy Roosevelt félelmet akar kelteni az amerikai népből, hogy szabad kezet kapjon a háborús diktatúrára.

A ftt köztársaságpárti szenátor szerint Roosevelt meg akarja szerezni a jogot, hogy mindent kölcsön adhasson, amit csak akar, még pedig a kongresszus megkérdezése nélkül. Az Egyesült Államok amugyis bonyolult védelmi szervezetét az elnök még kibővíthetetlenabbá tette azzal, hogy összekapcsolta Anglia védelmével.

Short képviselő véleménye szerint napnál világosabb, hogy az elnök há-

boruba akarja sodorni az Egyesült Államokat.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósítók.) Newyorkból érkezett jelentés szerint az az angol bevásárló bizottság, amely az Egyesült Államokban bevásárlásokat eszközöl, legutóbb Görögország számára is nagyobb anyagmegrendelést tett. Amerika főként lőszerrel szállít Görögországnak.

Elindult Európába Roosevelt londoni kiküldöttje.

Washingtonból jelentik: Harry Hopkins, Roosevelt külön kiküldöttje, Liszabonba indulása előtt a hét végéig tanácskozással töltötte Hull külügyminiszterrel és a Fehér Ház más vezető egyéniségeivel. Hír szerint Hopkins legalább két hétig marad Európában.

Vezetőségi értekezletet rendez 12-én, vasárnap a kormánypart az ország valamennyi vármegye-székhelyén

Budapestről jelentik: (Budapesti Értesítő.) A MEP január 12-én, vasárnap a vármegyeszékhelyeken országsszerte vezetőségi értekezletet rendez, amelyre a vármegye, járás és község MEP-vezetőit hívják meg. Egyébként az értekezlet nem nyilvános. Az értekezletek jelentőségét emeli, hogy a legtöbb helyen miniszterek és államtitkárok jelennek meg és ismertetik a MEP működését és terveit. Így Miskolcon Teleki Pál miniszterelnök, Szatmárnémetiben Kőlcsey István, Nagyváradon pedig vitéz Bonczos Miklós, belügyi államtitkár szólal fel.

Tovább folynak a kihallgatások Kovarcz nyilas-képviselő és társai büntetőügyében

Budapestről jelentik: (Budapesti Értesítő.) A büntetőtörvényszék ötös tanácsa ma folytatta Kovarcz Emil és 24 vádlott társ büntetőügyének tárgyalását. Ma elsőnek Völgyi János MÁV-tisztet hallgatták ki. A vádbeli cselekményekben nem érzi magát büntetésnek 1938-ban lépett be a Hungarista-pártba, mert azt látta, hogy a vasutas érdekképviseletek nem felelnek meg hivatásuknak. A pártban *Kozmavszky Tiborral* tárgyalt, aki azzal bizta meg, hogy a vasutasok körében szervezkedjék. Vasuti rendőrséget akart szervezni, melynek fegyvert is akartak adni. Kovarcz színtén közölte elgondolásait. Az elnök elébe tárta, hogy a rendőrségen miként vallott és pedig azt mondotta, hogy Kovarcz elgondolásai a vasuti személynézetnek szabották meg, kellett volna, hogy a párt forradalmi úton hatalomra kerüljön. Völgyi ezt a vallomását most visszavonta és kijelentette, hogy a detektívek miatt így kellett vallania.

Mindazoknak, akik felejtették el a férjüket és édesapánkat elhunytákkal alkalommal fájdalmonkon megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, ez uton monunk hálás köszönetet a LUKÁCS CSALÁD.

Érdekes háborús rajz. Megfigyelők a bombavető repülőgépen, magas repüléshez szükséges légzésbiztosító szerkezettel felszerelve.

A városszéli telepek és a városfejlesztés

Dr Bérczi Endre óssitelepi lakos legutóbbi lapszámunkban megjelent cikke folytatása

Nem lehet vitás, hogy az egészséges városfejlesztés iránya, a központi mag körül szélesen elterülő levegős napos kertváros jó úttal és modern közlekedési eszközökkel.

Nem lehet vitás, hogy ma a széles dolgozó tömegeknek emberhez méltó egészséges és higiénikus lakást juttatni senki sem tudna nálunk.

Addig pedig a két rossz közül a kisebbiket kell választanunk. És a novemberben is mezítláb sarat taposó telepi gyermek a földes padlóju, vályog viskóban is, hasonlíthatatlanul egészségesebben él, mint a belvárosi proletárgyerek. Mert a telep gyermeke csak alvás idejére van zárt helyiségben, míg egész nap tiszta levegőt, fűves, portmentes, tágas játszóhelyet ad neki a telep, míg a telepi kertből tápláló zöld főzeléket kaphat eddelül, amihez városi társa hozzá nem juthat. Mert a telepen még a gyilkos városi szennyet is a széljárás és a tágas tér levegője olyan értékes trágyává ala-

kítja, mely gyümölcsöt és főzeléket tud érlelni.

Csak megdöbbenéssel olvashatom a telepekről általánosságban írott mérnöki véleményt.

„A város szempontjából gazdaságosabb és észszerűbb e telepeket kisajátítani és parkirozni. A lakosságot pedig türelmes időprogrammal részben a város egészséges részébe kell áttelepíteni, részben saját érdekükben a falvaknak és eredeti foglalkozásuknak visszaadni.”

Nem, mérnök úr, százszor nem! Ön bioznára jó mérnök, de nem jó szociálpolitikus. Az ön által a telepekkel összefüggésbe hozott szociális gazdasági és közegészségügyi bajok a telepek megszüntetésével csak sokasodnának. A telepre kiszorult ember egészséges városi lakást bérelni anyagilag képtelen. Csak egyes zsebek tömődnének, de nagyobb lenne a köznyomor.

Az egészségtelen spekulációs telepekről át kell telepíteni a fejleszhető telephelyekre a lakosságot

A telepeket nem megszüntetni kell, hanem fejleszteni. És itt már a mérnökök diktálnak tovább. Azt mondtam, adni kell és nem elvenni. Ezzel nincs ellentétben az, hogy a fejlődésképtelen és egészségtelen spekulációs telepeket meg kell szüntetni. A körösparti vízműveket állandó fertőzéssel fenyegetik azok a telepek, melyek a part melletti kubikgödörökben épültek. Ezeket likvidálni kell. És ezt megteheti a város minden különösebb megterhelés nélkül 1—2 év alatt.

Az állami telepek 60—70 százalékban beépítetlenek. Az ott emelt házak negyven százalékban gazdátlanok. A beépítetlen, telepítetlen és elkerített telkeket a város a földreform során, illetve a városi házhelyekről intézkedő külön törvénnyel minden pénzfizetés nélkül megszerezheti. Hisz a legtöbbször valóban nincs gazdája. Az elhagyott házakban pedig sürgősen betelepítendőknél volnának, a felosztandó telepek rászorulóit és ezt a város, illetve a magyar állam a román állammal elszámolhatná akár a magyar mene-

A telepek megvédése az árvízveszélytől. Kertés külvárosokat kell kifejleszteni

A mérnöki munka nagy feladata lesz a tévesen és szépen parcellázott állami telepeket a Pece árvízétől egyszer és mindenkorra megvédeni, kidolgozva és végrehajtva a vármegyével egyetemben az általános Pecszebályozás terveit. Sürgősen elvégzendő mérnöki feladat lesz a nagy kiterjedésű állami telepek vízlevezető munkájának gyors és olcsó végrehajtása. És akár hogy felháborodnak a szakemberek, én nyílt vízlevezető, árkokra és a Pece ósmedre és a Pece csatornánál szerelendő vízátelövő szivattyutelepre gondolok csak. Mert azért nem engedni meg a falusi nívót, mert a városi jobb ennél, jelen helyzetünkben több volna képmutatásnál. Ehen-halatlán a gyereket, mert csak szü-

kös kenyérünk van és kalácsot nem adhatunk neki.

A telepi tömegek városba kényszerítése vagy falura hajlása még nagyobb elszegényedést jelentene. A német és olasz példák után pedig nem lehet kétséges, hogy ha élni akarunk, a tömegek életnívóját kell emelnünk mindenekelőtt.

A telepek okos és tervszerű fejlesztés-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

tése a teherbíró tömegek szaporodását jelenti. És több jóllakott magyar gyomrot és több egészséges magyar gyermeket jelent és a jövő városfejlődés helyes előkészítését.

Tehát felépíteni az életképes telepeket és oda áttelepíteni az életképtelen telepek lakóit, ez a helyes jelző és a helyes cél. És ha komolyan meg akarjuk építeni a nívós és szép Nagyváradot, kezdjük el az alapokon. Építsük meg az egészséges, kertes telepes külvárosokat és azok adni fogják a pénzt a monumentális és minden kulturigényt kielégítő belváros felépítésére.

KORONA Mozgó
legközelebbi nagyszabású filmje
Mária két éjszakája
Uj arc! Korlátozott — Uj film!

Mert nagyon szép, nagyon tiszteltreméltó a magasabb nívó, az esztétikus külszín, a fejlett kultúra, de van ennél is előbbrevaló. Az Élet, a Kenyér és a Szaporodás. És ma a városfejlesztésnek is ezt a célt kell szolgálnia mindenekelőtt.

Kitünően sikerült a Katolikus Növédő Egyesület farsangnyitó bálja

Nagyvárad. Saját tud. Az első magyar farsang, az előjelek szerint, nemcsak szokatlanul hosszúnak, hanem szokatlanul vidámnak is ígérkezik. — Erről győződött meg legalább is az, aki résztvevett a nagyváradai Római Katolikus Növédő Egyesület hétfő esti ragyogó hangulatu, gazdag műsoru farsangnyitó bálján, amelyet a Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben rendeztek meg. Ez az estély volt egyttal az első nagyszabású mulatság, amelyen a magyar honvédség tisztikarának és az anyaországból szolgálattalra idehelyezett tisztviselői karuk alkalmá volt megismerkedni a nagyváradai magyar fiatalsággal és az igazi nagyváradai vidám hangulattal. — A táncestélyen ott láttuk városunk társadalmának sok vezetőegységét, — köztük dr Soós István polgármestert, dr Schuster Ludwig német konzult s számos egyesület, intézmény, hivatal vezetőjét. A piros rózsákkal, zöld levéllel pompásan díszített nagyteremben megkapó látványt nyújtottak a szebbnél-szebb színes magyar ruhákban a hölgyek, a diszruhás honvédtisztek s fekete magyarba öltözött férfiak.

A Himnusz szárnyaló akkordjaival nyílt meg az estély, majd gróf Halier Miklós kedves, szellemes konferanszában ismertette az egyes sorakövetkező számokat. „Visszatértünk! Dolgozunk!” Ez volt a címe annak a káprázatosan szép előképnek, amelynek központjában a Magyarok Nagyszonyja állott. Ez az előkép méltó háttérrel adott Mártonffy András ünnepi bevezetőjének. Megható beszédjében a magyar asszonyt, a magyar édesanyát méltatta.

— Minden anya szép — mondotta többek között — de a magyar anya több, mint szép: a magyar anya hős!.. Legyen az a magyar asszony díszmagyarban, vagy egyszerű népi viseletben, legyen az gazdag, vagy szegény; egyforma szeretettel és aggodalommal hajlik a bölcső felé és lelke mélyén egyforma szeretettel virraszt gyermeke felett... Eppen ezért érdemes küzdeni, dolgozni, mindent elkövetni, hogy minél több magyar édesanya tudja szolgálni tiszta szívvel, tiszta otthonban a magyar jövőt!..

Sorra egymásután következtek ezután az egyes műsorszámok, amelyek mindenikét szünni nem akaró tapsal köszönte meg a hálás közönség. Harasny Anna operatársnő magyar dalokat adott elő, Surányi Erzsébet és Tóth Kovács Ilonka, valamint Turkás Ica és Wallner Attila magyar tán-

cokkal arattak nagy sikert. Horváth Klári és Solyom Sári klasszikus magyar táncal szerepeltek. Urszinyi Éva, Petőfi: A két ország ölekezése című versét adta elő. Tiroli jelenet következett, amelyben a német konzul bájos kis leánya: Schuster Hertha lépett fel, Vig Zoltánnal. Ebben a számban szerepelt még Daday Sári, Kovács Ilonka, Nagy Gizella, Nagy Ilus, Surányi Erzsébet és Török Mancsi. Strausz Tavaszi keringőjét énekelte most Harsányi Anna Maczalik Gabriella kíséretével s a gyönyörű keringőt Barts Cica, Bauer Gabriella, Gődény Ella, Horváth Klári, Urszinyi Éva, Hegedűs Baba és Solyom Sári táncolták. Julier Judith és dr Jeremiás Sándor angol valcert táncolt ezután. Táncuk volt a műsor egyik legszebb száma. A műsor utolsó számaként bevonultak magyar ruhában, nemzetiszinszalagos pipacs és margarétacsokrukkal a nyitópárok s a hagyományos palotással megnyitották a bált. A palotást, amely hatalmas sikert aratott, a következő párok táncolták: Mayer Mária—Szigeti Lehel, Andrassy Kató—Mártonffy András, Imrik Nuci—Vértessy Ferenc, Fényes Emmi—Péter Pál, Urszinyi Éva—Urszinyi Zoltán, Koppány Anna—Koppány Rezső, Kiss Gabriella—Bartha Zoltán, valamint Nagy Klári és Tóth Sándor.

A zenekar csárdást „intonált” s megkezdődött a tánc. Emelkedett hangulathat, egészen a hajnali órákig táncolt, mulatott együtt a kitünően sikerült estély közönsége.

Az estély sikerét elsősorban a Katolikus Növédő Egyesület munkára-kész vezetői és az érdem, akik élükön dr Kassay Kálmánnal sokat fáradtak, hogy megszervezzék, megrendezték ezt a mulatságot. Antalffy Margit táncanárnt felesleges dicsérünk, hiszen az előadott táncszámokat mind ő tanította be s növendékei mondták, illetve táncolták el helyettünk az elismerő dicséretet. (—laky)

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.
A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatat télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

Erdély vízienergiái

Irta: Urszinyi Pál mérnök

A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének hivatalos lapjával, a Műszaki Világgal egyidőben Urszinyi Pál mérnök, az erdélyi műszaki és gazdasági kérdések egyik legjobb ismerője küldte be számunkra az alábbi cikket. Készséggel adunk helyet a cikknek, annál is inkább, mert olyan kérdéseket tárgyal, amelyek bennünket nagyváradiakat és erdélyieket közvetlenül érdekelnek.

Erdély egy részének az anyaországhoz való visszacsatolása óta sok szó esik gazdasági és műszaki körökben Erdély különböző kiaknázzható kincseiről, a nemesfémekről, ercekről, ásványokról, a fáról, a gyógyforrásokról is. Bizonyos fokig meglepetéssel tapasztalom, hogy ugyanekkor alig hallunk Erdély jálán legnagyobb és legelhanyagoltabb kincséről: a folyókban és vízfolyásokban rejlő, kihasználásra váró, tekintélyes vízierőkről.

Ennek a kincsnek számbavétele és kihasználása sürgősen szükséges úgy az anyaország, mint Erdély szempontjából.

A megnagyobodott országnak kétségkívül gondokat okoz a jelenlegi energiaszükséglet fedezése, pedig magának is vannak energiaellátási problémái. Erdély szénttermelése nem elegendő, a tűzifa felhasználása pedig igen költséges eljárás volna az energiatermelés terén. A gőztermelésről sürgősen minél nagyobb mértékben át kell térnünk a vízierő kihasználására, mert a szén és a fa mennyisége mindennél csak korlátolt, míg a vízierő adó vízmennyiség szinte kifogyhatatlannal áll rendelkezésünkre.

Az Erdély visszacsatolt részében levő folyók (nem számítva a Tiszát és mellékfolyóit) az év minden másodpercében cca 120.000 állandó rejtett lóerővel rendelkeznek. Ez a lóerőmennyiség már akkor is rendelkezésünkre áll, ha a folyók árveizeitől még egy cseppet sem rak tározunk az állandó kis- és középvízmennyiség felnövelésére. A 120.000 állandó lóerőből 744.000.000 kilovattóra állítható elő évenként.

Az erdélyi folyókon eddig végzett kutatások és tervezések azt bizonyítják, hogy egy lóerő előállítására vízierőből vízraktározás nélkül 800—1300 pengő között változik, vagyis átlagban 1100 pengőre vehető. Ezek szerint 120.000 lóerő előállításához 132 millió pengő szükséges.

Ha 5%-os annuitással és 3% kamattérítéssel számolok, ami évenként 10.600.000 pengő kiadást jelent, egy kilovattóra előállítási költsége 1,4 fillér.

Ezzel szemben kimutatható, hogy ma az erdélyi városokban a villamoscentrálékban és a gőzrel hajtott ipartelegeken egy lóerő előállítási költsége minimum 4,4 fillér, vagyis

744 kilovattóránál évenként 22.320.000 pengő lenne a megtakarítás a vízierő-energiára való áttérés esetén.

Fenti számokból nemcsak az tűnik ki, hogy a vízierőbe befektetett tőke hamárossan amortizálható, a tőkének vízierő létesítésébe való befektetése különösen üzlet, de azt is mutatja, hogy Erdély visszacsatolt részében a folyókban évenként kihasználatlanul 22 millió pengő folyik el, ha semmi értéknek sem tekintjük a folyókban az árvizek alkalmával jelentkező vízmennyiségeket.

Valójában azonban Erdély folyóin az árvizek tekintélyes része visszatárolható tároló medencékben és ha az így raktározott árvizeket kiegyenlített sugárban engedjük le, sokszorosan megnagyobbitottuk a folyók állandó kis- vagy középvízmennyiségét, minél fogva a 120.000 lóerő is megsokszorozható.

A kutatások és tervezések azt mutatják, hogy a vízraktározással kapcsolatos erőtelepeken egy lóerő előállítási költsége 1200—1800 pengő között változik, vagyis átlagban 1600 pengőre tehető.

Ez a többletköltség semmit sem ront az erőtelep rentabilitásán, mindössze pár évvel tovább tart az amortizálódás.

Magyarországon az 1939 és az 1940-ik években előfordult és az árvizek és belvizek okozta rettenetes összegű károk sokalta kisebb méretűek lettek volna, ha a Körösökön, a Berettyón, a Szamoson, a Maroson és a felső Tiszán minden műszakilag végrehajtható vízraktározás ki lett volna építve. Ezt a feladatot meg lehet oldani, ha tudást, időt és költséget az állam nem sajnál a kutatásokra és tervezésekre.

Minden árvizet nem lehet felfogni, de minden árvizből a veszélyes csúcsokat igen és az egyes folyókon késleltetni lehet az árvizek levonulását és ha a Tisza mellékfolyóinak árvezeit késleltetve, az anyamederbe levonuló árvizektől elválasztva engedjük le, igenis, lényegesen le tudjuk szállítani Szolnoknál és Szegednél az idej veszélyes árvizek magasságát.

A belvizek sem rekednek kint a földeken, ha nem találnak árvizekkel megtöltött folyómedreket.

Az a műszaki közludatba bedobott szám, hogy a szolnoki árvíznek egy méterrel való leszállításához egy millió köbméter víztárolás lenne a

Kegyeletes ünnepség Munkácson az 1938. évi véres Vizkereszt hősi halottai emlékére

Munkácsról jelentik (MTI.): Hétfőn, január 6-án kegyeletes ünnepséggel emlékezett meg Munkács városa arról az 1938. évi véres Vizkeresztől, amikor cseh páncélos csapatok be akartak törni a városba és néhány hősi magyar tiszt és polgárőr, akik csak pisztollyal voltak felfegyverezve, életük feláldozásával visszaverték az aljas orvládatást.

Erre a napra a várost gyászszalagokkal díszített zászlókkal lobogózták fel. Előzőleg a templomokban istentiszteletek voltak, amelyeken meg-

Korona Mozdó Szedrán utoljára. — A legszebb francia film
Telefon: 13-51 Sas palota
Schubert szerenád
(Daiol a sziv)
Jean Boyer rendezés. Lilian Harvey és Louis Jouvet főszereplésével.
Előadások délután 5, 7, és 9 órakor.

Tisza medrében szükséges, igen könnyelműen bedobott szám. Alapos és gondos tervezés a való értékére szállítaná le és nem tűntetné tel ezt az égetően fontos kérdést úgy, mint előreláthatóan meg nem oldhatót.

A legnagyobb elismerés illeti meg az iparügyi és kereskedelemügyi miniszter urat és kiváló munkatársait, akik Erdély visszatérésekor úgyszólván a magyar honvédek után első-

nek beutazták Erdély ipari centrumait, kutatva az energiaellátás lehetőségeit.

Jelen cikkemnek célja világossá tenni a pénzügyi kormányzat és a banktőke előtt, hogy nincs olyan elképzelhető nagy tőke amelynek vízierőbe való befektetése nem lenne rentabilis és amelynek az aranyból is jobb fedezetet nem adna a vízierő, a fehér gyémánt.

Románia két tévedése

Svájci lap cikke a Magyarország és a bécsi döntés elleni román uszításokról.

Magyarország nem nézheti tetlenül Románia féktelen magatartását

Bernből jelentik (MTI.): A Neue Zürcher Nachrichten egyik cikke ismerteti a nagyjelentőségű európai eseményeket és rámutat arra, hogy a román nép most épp úgy félreismeri a helyzetet, mint 1918-ban, amikor azt hitte, hogy Románia mértéktelelenül megnövekedett területtel örökre megmaradhat és nagyhatalmasait játszhat a Balkánon. Most azt igyekeznek a köztudatba belevinni, hogy a területi veszteség csak múlt epizód és a háború végén vagy német segítséggel, vagy ha az angolok győznek, az angolok segítségével visszajárják Észak-Erdélyt. Közben megfélemednek arról, hogy Románia határainál most is és a háború végén is Szovjet-Oroszország, Bulgária és Magyarország a közvetlen szomszédok. Magyarország ma egy 14 millió állam, amelynek korszerűen felszerelt és kiképzett hatalmas hadserege van és amely mindent megad hadseregének még a további fejlesztésre. Bulgária is jelentős erőfeszítéseket tesz hadserege fejlesztésére. Oroszország pedig az Al-Dunánál áll és nem kerüli el figyelmeztetést, hogy Romániában ma is revíziós törekvésekre buzdító hírverés folyik, amelynek éle Oroszország ellen irányul.

A svájci lap a továbbiakban megjegyzi, hogy a Magyarország ellen folyó román propagandát lehetetlen továbbtáplálni komoly veszedelem nélkül. Magyarország azzal a tudattal vállalta a döntésben hozott áldozatot, hogy ezzel a kölcsönös béke érdekeit szolgálja. Magyarország tudja, hogy a döntés mindkét felet kötelezi. Ha Románia állandóan támadja a bécsi döntés rendelkezéseit, Magyarország is olyan mozgalom keletkezik, amely nem fog megállni a mostani határoknál. Ha ez a mozgalom eddig még nem öntött komoly formát, ez csak annak tudható be, hogy a magyar kormány pártatlan mérsékletet tanúsított a román támadásokkal szemben. Magyarország reméli ugyanis, hogy békeszerető magatartása a tengelyhatalmakat végül is arra bírja, hogy Romániát a bécsi döntés tiszteletbentartására kényszerítsék.

Moszkvába rendelték a balkáni szovjetorosz követeket

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): A balkáni szovjetorosz követeket a szovjetkormány Moszkvába rendelte. A bukaresti, szófiai, belgrádi és athéni követek elutaztak fővárosukból. Politikai és diplomáciai körökben a szovjetkormány ez a rendelkezése nagy figyelmet keltett.

Ribbentroppal találkozik Salzburgban Filov bolgár miniszterelnök

Szófiából jelentik (Bud. Tud.): Ideérkezett jelentés szerint Filov bolgár miniszterelnök tegnap az esti órákban Bécsből Salzburgba utazott, hogy találkozzék Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel.

A belgrádi Politika szófia jelentése szerint a bolgár kormány valótlannak minősítette azt a hírt, hogy Boris király ismét Berlinbe utazik. A hírt különben német részről is erőlyesen cáfolják.

Frenczel Sándor
tükör és üvegcsiszoida
Tábla-üveg nagy raktár
Képekeretezés
Melegágyrámák és üvegek
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DESSÓ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30,
fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.

Bankárképzési csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem
adunk vissza

KINEVEZÉS. Dr. Cziffra Andrást közalapítványi királyi ügyigazgatósági fogalmazót a vallás- és közoktatásügyi miniszter közalapítványi kir. ügyigazgatósági titkárrá, a VIII. fizetési osztályba kinevezte.

Uj tisztifőorvos. A belügyminiszter — mint megirtuk — dr. Tóth Ernő m. kir. tisztifőorvost, az V. fizetési osztályba léptette elő, egyidejűleg szolgálati felmentéssel Nagyváradról Kecskemétre helyezte át. Utóda dr. Heinrich Béla m. kir. tisztifőorvos lett, aki eddig Abauj-Torna vármegyénél működött.

Az átképző Gyorsírási, gépirási, levelezési és helyesírási tanfolyam vezetősége január 11-én új kurzust nyit.

Jelentkezéseket reggel 8-tól este 7-ig vesz fel a tanfolyam vezetője.

A tanfolyam államvizsgával zárul s 8 hónapig tart. Ez az utolsó tanfolyam.

Cím: Kereskedelmi Csarnok Mussolini tér 10.

Kitüntetés és pénzjutalmat kapott a tizenhat gyermekes lemhenyi asszony. Kézdivásárhely. Saját tud. Az elmúlt év nyarán hosszabb cikkbem emlékeztünk meg arról, hogy a háromszékme gyei Lemhenyi községben Dani Gergely gazdálkodóknál a tizenhatodik gyermeket keresztelték. A Dani család sorsára most az anyaországban is felfigyeltek és a Magyar Asszonyok Nemzetvédő Szövetsége már az ősz folyamán értesítette Fejér Gábor róm. katólikus plébánost, hogy kitüntetésre terjesztette fel Dani Gergelyné. A kitüntetés és pénzadomány most érkezett meg a lemhenyi plébániára és azt kedves ünnepség keretében adták át a sokgyermekes, boldog anyának.

Jön: Charles Laughton

Lemondott a vágóhid főállatorvosa, Nagyvárad. Saját tud. Mohácsi Jenő állatorvos, akit a polgármester a vágóhid vezetésével bízott meg, állásáról lemondott. Jelenleg mindössze egy állatorvos intézi a vágóhid ügyeit.

Okleveles tanár magánvizsgákra felkészít, magyar nyelvi, helyesírási, valamint olasz nyelvi, gyors- és gépirási órákat ad. Beóthy Ödön utca 42, kapuval szemben.

NYILTÉR *

A Lubé Kávé- és Tápszergyár igazgatósága ezúton tisztelttel tudatja, hogy egyetlen eladónk sines pénz felvételére jogosítva.

DR. KACZIÁN LÓRÁND ELJEGYZÉSE. Kedves eljegyzési hírről értesülünk: dr. Kaczián Kálmán fia, dr. Kaczián Loránd eljegyzte Budapesten vitéz Marton Béla országgyűlési képviselő, a Nemzeti Munkaközpontról országos elnökének leányát, Amáliát. Kaczián Loránd dr., a Nagyváradról elszármazott tehetséges fiatal ügyvéd az itteni társaságnak is közkedvelt és általános szeretetnek örvendő tagja volt s eljegyzésének híre mindenfelé osztatlan örömet keltett.

Legszébb, legolcsóbb fényképek

Róna fényképésznél
Nagyvárad, Teleky-utca 4.

BETILTOTTA A BELÜGYMINISZTER A KÜLÖNFÉLE SZEKTÁK MŰKÖDÉSÉT. A Budapesti Közlöny január 6-iki száma közli a belügyminiszter rendeletét, amellyel nemzetvédelmi és államrendészeti okokból, káros és veszélyes működésük miatt azonnali hatállyal betiltotta a „Szabista”, „Hetednapot Ünneplő Keresztények” és a „Pokait” elnevezésű, törvényesen el nem ismert vallásfelekezetek (szekták) működését. Egyidejűleg betiltotta a belügyminiszter az „Adventisták”, „Millenisták” és „Isztengyülekezet” gyűjtő elnevezések alá tartozó összes szektákat is.

* Ertesülésünk szerint a Belvárosi Mozgóban játszott „Sok hűhó Emmiért” című film ötlet pályázatát Somhegyi Irén Nagyvárad, Ritoók Zsigmond utca 12. számú lakos nyerte meg OROSZ CÁFOLAT A BUKARESTI SZOVJET KÖVET VISSZAHIVÁSÁRÓL. Moszkvából jelentik (Német Távirati Iroda): A külföldi sajtóban több ízben előfordult állításokkal kapcsolatban, hogy a bukaresti szovjet-orosz követet Bukarestből visszarendelték, a Tass irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy ez a hír pusztán kitalálás.

Jön: A notre-damei toronyőr

A Nagyvárad Magántisztviselői és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakmai Szervezetének (volt Céh) közgyűlése. A polgármester ur 42764-940. sz. átíratában egy rendkívüli közgyűlés megtartását rendelte el a Szakmai Szervezet jövőbeni mikénti való működése tárgyában. Ezen közgyűlést folyó év január 9-én, csütörtökön este 7 órakor tartjuk Szaniszló utca 3. szám alatt lévő Utazók Egyesülete helyiségében, melyre tagjainkat ezúton is tisztelettel meghívjuk és feltétlenül elvárjuk. A napirenden még szerepel: a zárszámadás bemutatója, a jelentések, a régi vezetőségnek a felmentvény megadása és új vezetőség választása. A vezetőség

Fejőstehenet ad egy budapesti iskola a lemhenyi iskolásoknak. Kézdivásárhely. Saját tud. A háromszékme gyei Lemhenyi községben nagyon szétszórta nagy területen vannak a házak, úgy hogy némelyik iskolás gyermeknek kilométereket kell gyalogolnia hazulról az iskolába. A községben különben is nagyon sok a nélkülözhető szegény s ezt a körülményt ügylészük valaki jóakaraton a budapesti Prohászka utcai női háztartási tanfolyam tudomására hozta, mert most levél és csomag érkezett a lemhenyi iskolához és a tanárok, valamint a nővédek azt is bejelentik, hogy néhai Gömbös Gyula volt miniszterelnök leányának adományából legközelebb egy fejőstehenet küldenek a lemhenyi gyermekeknek, akik most azon fogadkoznak, hogy hálájuk fejében a nyáron majd erdei gyümölcsökkel viszonzozzák a pestiek kedves áldozatosságát.

Csütörtökön indul az **APOLLO Filmszínház**, minden idők legnagyobb világlágerével, melynél hatalmasabbat, lenyűgözőbbét és művésziessébbet filmgyártás még nem alkotott.

A notre-damei toronyőr

Főszerepben: A jelenkor legnagyobb filmszínésze **Kharles Laughton** és a leggyönyörűbb színésznő **Maureen O, Hara**

Viktor HUGO halhatatlan regénye után készült filmóriás. — A torzszülött Quasimodo és a csodaszép **ESMERALDA** romantikus története. Jegyelővétel már máától! — Rendes helyérek.

Szerdán utoljára: **Tóparti látomás**

ELŐLEPTETETT NAGYVÁRADI RENDŐRTISZTEK. A hivatalos lap legújabb száma több nagyvárad rendőrtiszt előléptetését közli. Eszterint Sipos Tibor rendőrtanácsost rendőrfőtanácsossá, dr. Rosémüller Béla címzetes rendőrkapitányt valóságos rendőrkapitánnyá, dr. Toperczel Béla segédfogalmazót fogalmazóvá léptették elő.

Üngyujtók újra kaphatók
Tiszay órásnál, Rákóczi-ut 6.

A közüzemi igazgatóság első ülése. Nagyvárad. Saját tud. Az újonnan ki nevezett közüzemi igazgatóság tegnap délután öt órakor tartotta első ülését.

A falragaszok ellen. Nagyvárad. Saját tud. A polgármester, mint ismer tettük, rendeletileg tiltotta meg a falragaszoknak és hirdetéseknek észszerűtlen és összevissza való elhelyezését. A hirdetések ugyanis falragaszait és hirdetésményeket a leglehetséges helyeken helyezték el, így a házak falai, kerítések, üzletredőnyök valóságos éktelenkednek a különféle plakátoktól. Minthogy a város polgármestere ezt a balkáni jelenséget okvetlen meg akarja szüntetni, ismételtlen és hangsúlyozottan felhívja a város lakosságának a figyelmét, hogy házuknak faláról, kerítésükről, üzletredőnyeikről huszonnégy órán belül távolítsák el a hirdetésményeket, mert ellenkező esetben kihágási eljárást indítat ellenük.

Jön: Charles Laughton

MOTOK MIHÁLY menekült keresztlevele Piskitelepről megérkezett. Jelentkezzen érte a plébániahivatalban. Rákóczi-ut 30. szám alatt.

Megkönnyítették az ideiglenes állampolgársági igazolványok kiadását. Nagyvárad. Saját tud. Több ízben beszámoltunk már arról, hogy a tiszt és karpaszományosi igazolásokhoz szükséges ideiglenes állampolgársági igazolványok kiállítása mennyi bürokratikus nehézséggel jár. Dr. Soós István polgármester ma délelőtt utasította a közigazgatási ügyosztály vezetőjét, hogy dr. Vargha tanácsnokot, az igazolványok kiállításának megkönnyítése céljából azoknál az óslakó nagyvárad lakosoknál, akik köztudomásu, hogy itt laktak, minden további nélkül állítsa ki ezeket az ideiglenes állampolgársági igazolványokat.

Ermelléki mezőgazdasági szövetkezet italmérési üzletében

percentest

keres január 1 re. feltételek meg tudhatók nevezett szövetkezet irodájában, Székelyhid.

ELTÜNT AMY JOHNSON. A HÍRES ANGOL REPÜLŐNŐ. Londonból jelentik (MTI): Amy Johnson, a 32 éves híres angol repülőnő eltűnt. Valószínű, hogy a tengerbe fullt. Vasárnap a Themze torkolatánál ejtőernyővel ugrott ki gépéből. A keresésére indult motorosoknak nem találta meg. Amy Johnson repülőgépeket vezetett kijelölt helyekre. Vasárnap az általa vezetett repülőgép a tengerbe zuhant.

Egy magyar gazdatiszt műselymel gyárt kukoricaszárból. Debrecenből jelentik: Régióta foglalkoztatja a világ tudósait a selyem és gyapot mértérséges előállításának kérdése. Eddig azonban kielégítő eredményt a téren nem sikerült felmutatni. Mátyás Emil debreceni gazdatiszt aztán megoldotta a nagy problémát, Mátyásnak sikerült egy olyan eszközt előállítani, amely a tengerszárról különválasztja a leveleket és a szár belét. Közben rájött, hogy ezzel a munkával egy igen fontos nyersanyagot nyert: a kukoricahéjat, ami a cellulózgyártás terén óriási jelentőségű bir. A találmány révén a kukoricaszárból ötven százalék cellulózt lehet kivonni, azonkívül a héj ötven százaléka igen egyszerű eljárással szintén cellulózzá alakítható át. A tengeriszár ilyen értelmű feldolgozása aránylag csekély üzemi költséggel végezhető. Egy gép 800-1000 kilogramm kukoricaszárból képes feldolgozni naponta. Különösen nagy jelentőséggel bir ez a találmány hazánkban, mivel nyersanyag terem bőven. Mátyás Emil találmányának gyakorlati alkalmazásával csökkenni fog műselyem-, cellulóze- és papirbehozatalunk.

Jön: A notre-damei toronyőr

VALUTA ÜZERKEDŐKET VETT ÖRIZETBE A NAGYVÁRADI RENDŐRSÉG. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad rendőrség öt tagból álló valutacsempész társaságot vett őrizetbe, akik a régi Várad ismert emberei. Vánku Péter Arad, Cosbuc u. 39. szám alatt lakos 91.500 leit csempészett át a határon, azzal a számítással, hogy a pénzt itten pengőre váltja át és Aradon a pénzt újra értékesítse. Megbízója dr. Jova György aradi lakos 250 leies értékben adta át az átváltandó pénzt s ezt sikerült is a határon áthozni. Nagyváradon a beváltáshoz társuk akadtak Pop Sándor és Pop József személyében, utóbbi azonban a beváltásra bizott 30.000 leit el akarta sikkasztani s ez is közrejátszott, hogy a csempészek az üzleten rajtavesztettek. A kihallgatás alkalmával elmondották, hogy a pengőt Aradon 50 leies paritáson akarták értékesíteni. Kihallgatásuk után a rendőrség őrizetbe vette Luka Demeterné Sályi községi lakost, Pop Sándor, Pop József, Vánku Péter és Vánku Péternét.

KÖNYVEK KÖZÖTT

Igy kell férjhezmenni
— Kinizsi Andor vidám regénye —

A múlt századvég kitűnő lírikusa, Reviczky Gyula, aki egyszersmint a „modern magyar líra” bevezetője volt, írta le akkor még rendkívül merésznek tetsző, a „Humor pszichológiája” című cikkében, hogy a humor, mint irodalmi műfaj nem a bohózat, hanem a tragédia rokona. Ebből a megállapításból önként következik, hogy célja is sokkal több, mint a bohózatnak: nem csupán a nevető izmok mozgására törekszik, hanem belső lelki megrendülés előidézésére is, akárcsak a „közöly” irodalmi műfajok bármelyike.

Ez a fél évszázaddal ezelőtt hangzatosított és sokak előtt paradoxonnak tűnő megállapítás ma már régen beigazolást nyert, bár az elmélet megérősítésére — őszintén szólva — részint tehetség, részint pedig a szükséges bátorság híján aránylag nagyon kevés írónk sorakozott fel. Reviczky Gyula nagyhatású elgondolásának első hadalravívója a magyar irodalomban kétségtelenül Karinthy Frigyes volt, akit egyébként elinte szintén sokan lemosolyogtak „különös” és „furcsa” írásaiért. Ezek a számos tetszéssel, de még több megütközéssel fogadott írások azonban később mégis a magyar irodalom sajtóságos értékévé emelkedtek egyszersmindenkora tisztázva, sőt fölmagasztosítva a humor irodalmi szerepét.

Karinthy óta — sajnos — a humorral csupán, mint sivatagszerű szindarabok oázisával, vagy szürke regényfejezetek apró színtelével találkozunk s ezek szerzői, vagy írói talán maguk sem sejtették, hogy a „kakasülönök” és „ponyva publikumnak” szánt sorakban mennyi igazi értéket hullajtottak el. Persze ez az ösztönös ráhibázás ezeknek is csak nagyrítkáknál sikerült, mert hiszen mesteri kéz és bravuros biztonság szükséges ahhoz, hogy az író tolla akárcsak a sebészéknél pontosan elválassza a nemesebb részeket.

Ennek a sebészésnek legmesteribb kezelői közé tartozik Kinizsi Andor, akinek pompás, vonalvezetésű hőként humorra élesen határolja el a humort az irodalom összes fontos és kevésbé jelentős szerveitől.

Kurta karcolatai és hosszabb „vágású” eszmefuttatásai egyaránt jó eszenésű nevet szereztek már számára úgy az irodalom művelői, mint az olvasók tábora előtt.

Most megjelent terjedelmes könyve még jobban megerősít bennünket abban a meggyőződésben, mennyire hivatott mestere ő ennek a műfajnak, amely vitatottsága és minden kompromittáltsága ellenére is háládatos, mert módot szolgáltat arra, hogy az író munkája könnyítése mellett is a szokásos elnevezéssel élve „irodalmi” legyen. — Kinizsi könyvének olvasásakor csaknem száz-százalékosan érezzük ezt: a „könnyű” és „kedves” dolgok és gyorsodru sorok mögött ugyanis az élet titkai és mélységei viláldoznak.

Ebben a szines, fordulatos és szinte fejezetenként „csattanó” humoru regényben a könnyedség talán kissé túlsúlyban van, ez azonban még csak emeli a mű élvezetességét, s célját azaz, hogy amikor üdít, itt, ott elis gondolkoztat — tökéletes mértékben elérte.

Horváth Imre

Telefon: 18-01. **Belvárosi Mozdó** Telefon: 18-01.

Kedden és szerdán utoljára **Fedák Sári** utólrhetetlen új magyar filmje

„TOKAJI ASZU”

Ez a film az, mely városunkból indult el hódító utjára. Ezt mindenkinek látni kell.

Nagy szereposztás: **Fedák Sári, Bordy Bella, Palóczy László, Bilicsi Tivadar**

A nyugdíjak rendezése érdekében memorandumot intézett a pénzügyminiszterhez a nyugdíjegyeselet

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i nyugdíjegyeselet a Katolikus Körben lévő helyiségében ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek fel a pénzügyminiszterhez, kérve az állami nyugdíjak Erdélyre vonatkozó sürgős rendezését.

A memorandumban a nyugdíjegyeselet több pontban foglalta össze az erdélyi nyugdíjasok sérelmeit a nyugdíjak megállapítása körül. Rámutatnak arra, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között szinte lehetetlen megélni abból a hi-

nyosan megállapított, csekély nyugdíjból, amit most előlegben folyósítanak. Vannak a nyugdíjegyeselet tagjai között volt főtisztviselők, akik néhány pengőből tengődnek.

Erre a visszas helyzetre a legutóbbi román kormány is felfigyelt és a nyugdíjak általános rendezését helyezte kilátásba, de természetesen a megváltozott helyzet miatt ezt keresztül nem vihetné. Ezért most a magyar kormányra vár a feladat, hogy a nyugdíjasok helyzetén könnyítsen, a nyugdíjak méltányos rendezésével.

Az ujonnan kinevezett városi tisztviselők

Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt hét végén tették le az esküt a városháza ujonnan kinevezett tisztviselői. A tisztviselők névsora a következő:

A mérnöki hivatalhoz műszaki tiszt: Elkán Károly és Vasas Béla, műszaki segéd tiszt: Mészáros Miklós, Almási Ferenc és Hönigberger Antal nagyvárad-i lakosokat.

Az adóhivatalhoz nyilvántartóvá Kovács Árpád, végrehajtóknak Csikesz Gyula kispesti, Czirják Kálmán, Szermi Sándor, Bordé Károly, Petrovich Gábor, Köting Péter, kezelő végrehajtóvá Mester Mihály, Fodrá Sándor, Orbán Zoltán nagyvárad-i és Guttmann Károly debreceni, adóhivatali díjnokká Lőrinczy Rezső, Gubicza György, Kiss Gyula, Nagy Kálmán, özv. Mertz Gézáné, Bencsik Erzsébet, Murányi László és Csontos Rozália nagyvárad-i lakosokat.

A fogyasztási adóhivatalhoz nyilvántartóvá Hertelendy Géza, segédnyil-

vántartókká Nagy Károly, Dvorzsák Lajos, kezelővé Szabó Sándor nagyvárad-i lakosokat.

Irodagazgatóvá Selényi Vilmos budapesti, irodatiszté Barabás Ernő, Szorán Gusztáv, Kőrösi Károly, Bányai István, Antal Sándor, Nagy Lajos várad-i, Kocsis Károly soproni, iktatóvá Bornemissa Zoltán, kiadóvá Koszta István, irattárnokká Baranyi Árpád, városgazdává Mónus Ernő, irodasegéd-tisztékké Andriška Antal, Cseh István, Groholszky Ferenc, Herlitska Béla, Stachó László, Pavel Konstantin, Siket Aranka, Liszka Emma, Gazdag Sándor, Kucsovsky Gyula, Kuszenda Mária, Rákosi János, Gyagyovszky László, Tóth Bertalan, Arián Olga, kezelőkké Mertz Irén, Nagy Imre, Fráter Pál, Baka László, Kálnay Klára, Nagy György, Molnár Győző, Cseh Irén, Perédi Adél, Bodnár Gabriella, Asztalos Vilma, Lobotka Pálné, Thalmeiner Vilma, Liszka Margit, Imrek Anna, Boros Imre, Ille Maria, Hoványi Jolán, Mertz Ernőné, Haláthy Gizella, Hegedüs Margit és T. Darabonth Magda, díjnokká Tarr Klára, Sándor Edit, Nagy Zsigmondné, Kállai Irén, Schneider Antalné, Szilágyi Klára, Revóczy Erzsébet, Bodó Ilona, Kelemen Irma, Oláh Irma, Végé Gézáné, Nagy Erzsébet, Simenszky Jenő, Szücs Etelka, Sebestyén Irén, Fogas Győzőné, Szabó Imre nagyvárad-i lakosokat.

Vámellenőrré Szabados Lajos, hegybíróvá Orbán László, színházi gondnokká Somogyi Nagy Béla, vágóhídi kezelővé Bauda Pál, munkafelügyelővé Finta Andor, kertészé Magyarosi Bandi István és Matos Géza nagyvárad-i lakosokat.

Főlevéltárnok dr. Pácz Sándor, ideiglenes megbizással, könyvtáros Soós András.

MERANO szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Pensiórendszer. Igen mérsékeltárak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében

RÁDIO

SZERDA, JANUÁR 8. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
- 10.20 Az Amazon hajó első hajósa. — Irta Matolay Tibor. Felolvasás.
- 10.45 A szörmék és utánpótlás. Irta: Buchmann Károly. Felolvasás.
- 12.10 Hanglemezek.
- 15.20 Chappy-tánczenekar.
- 16.10 Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
- 17.15 A rádió szalonzenekara.
- 17.45 Új hidak épülnek a Dunán és a Tiszán. Közvetítés Medvrol és Tiszapolgárról. Beszél: Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
- 18.15 Oláh Ferenc magyar dalokat énekel, kísérő Farkas Jenő cigányzenekara.
- 19.20 Az Operaház előadásának közvetítése. Németh Mária és Stignani Ede vendégfellépésével. Frubadur. Dalmű négy felvonásban, nyolc képből. Az I. felvonás után kb. 20.05: Egészségügyi Kalendárium. Az előadás után kb. 22.40 Olasz tánclemezek.
- 23.20 Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. (Külső közvetítés.)

Budapest II.

- 17.15 Az erdélyi magyar színiélet és a kolozsvári Nemzeti Színház. Dr. Bory István előadása.
- 17.45 Sinkó János tangóharmonikaszmalm.
- 18.00 Delibes: Coppellia — szvit. Előadja a Rádió Szalonzenekara.
- 18.35 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
- 19.00 Hanglemezek.
- 19.25 A székely virtus. Sz. Szappanos Gabriella előadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Tánclemezek.
- 21.10 Száz év előtti pesti társaságok. — Dr. Derzsényi Béla előadása.
- 21.40 Időjárásjelentés.

Folyóirat-szemle

Megjelent a repülő lapja. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával és Jánosy István szerkesztésében megjelenő repülésügyi folyóirat, a Magyar Szárnyak újjevi száma most jelent meg. A lap rendkívül érdekes beszélgetést közöl Varga József iparügyi miniszterrel, a magyar repülőgépgyártás megindulásáról. Csornai-Horváth István repülőlezerdes háborus visszaemlékezéseiről, Óvári-Oss József, az ejtőernyős szolgálatról, Bitsits Tibor repülőőrnyag az elmúlt évi repüléseseményekről és Kertész László az erdélyi vitorlázó terepkutatásról is. Érdekes még Raczko Lajos cikke Ujváry László „kilóméterkirályról”. Udvarny Jenő repülőszázados, Péterfay József utászfőhadnagy cikke és Szava Tibor új repülőregénye. A Magyar Szárnyak mindenütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (VIII., Üllői-ut 12.) kívánatra ingyen küld.

Ramminger István
női fodrász mester. Bazárépület.
(ismét régi helyén.) Alapítva 1899
Haifestés, dauer, vas- és vizhullám, parókakészítés.

SZINHÁZ

Maróth Annie és Greguss Zoltán a budapesti Vigszínház művészeinek nagy előadó-estje január 8-án, szerdán a nagyvárad Szigligeti Színházban

Az est műsorát Erkel Hunyady László című operájának nyitánya vezeti be. Előadja a színház kibővített 40 tagú zenekara. Vezényel Szathmáry Endre igazgató-karnagy.

Műsoron:

Greguss Zoltán: Petőfi: Bánk bánja. Gyóni Géza: Csak egy éjszakára, Végváry: Eredj, ha tusz...

Maróth Annie: Berde Mária: Amint mentem... Reményik Sándor: Ne ítélj, Békely László: Jóság, Emőd: Legyen úgy, Petőfi: Feltámadt a tenger.

Ady versek:

Greguss Zoltán: Elbocsájtó szép üzenet. Az én menyasszonyom. Góg és Magóg.

Maróth Annie: Ady versek: Levél Párizsból, A Gare de l'Est-en.

Beethoven: Egmont nyitánya. Előadja a 40 tagú zenekar. — Vezényel Szathmáry Endre.

Villon balladák. Maróth Annie: Ballada a Mult Idők dómáiról. Jenny, a kalózok szeretője. Greguss Zoltán, Villon: A vörös Coquillard.

Shakespeare: Hamlet nagy jelenete.

Villon: A Nagy Testamentum. Színyszerű beállításban és rendezésben. Elő-

adják: Maróth Annie és Greguss Zoltán.

A nagy testamentumot Goldmark, Rachmaninov és több romantikus zeneszerzőnek muzsikája kíséri. A kibővített zenekarban helyet foglalnak Nagyvárad társadalmának előkelő muzsikusai.

Az a páratlan érdeklődés, amely Maróth Annie és Greguss szerdai estje iránt már az első napokban megnyilvánult, fokozott mértékben valóra is vált. Már az első napokban a jegyek nagy részét megvásárolták és éppen ezért, a Szigligeti Színház igazgatósága délig szíveskedjenek kiváltani a illetve azokat, akik páholy és földszinti jegyeket foglaltak le, a szerda esti előadásra, hogy azokat legkésőbb szerda délig szíveskedjenek kiváltani a pénztárnál, mert, tekintettel a megnyilvánult nagy érdeklődésre, ezen időn túl a lefoglalt jegyek nem tartoznak fenn. Ugyazint kéri a színház igazgatósága a tisztelt közönséget, hogy éppen a gazdag műsor miatt, hogy az előadás pontos kezdetekor este 8 órakor szíveskedjenek helyeiket elfoglalni.

A színházi iroda közleményei:

— Földindulás — filléres helyárakkal — szerdán délután 4 órakor. Kodolányi János világsikerű drámája, a Földindulás, szerdán délután 4 órakor filléres helyárakkal lesz a színház műsorán a bemutató előadás parádés szereposztásában. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

— Szerda este 8 órakor Maróth Annie és Greguss Zoltán, a Vigszínház tagjának előadó estje teljes fővárosi műsorral, 40 tagú zenekari kísérettel.

— Csütörtökön este 8 órakor félhelyárakkal Vaszary Gábor szenzációs zenés vígjátéka, az Ördög nem alszik lesz műsoron, félhelyárakkal. 3 órás kacagás.

— Viktória, Abraham Pál nagyoperettjének felújító előadása: Patkós Irma a budapesti Fővárosi Operettszínház primadonnájának és v. Molnár Iván a budapesti Magyar Színház tagjának vendégfelléptével, teljesen új betanulásban, a maga eredeti szépségével, minden cenzura mentesen mutatja be a színház operett együttese Abraham Pálnak, a kivételes tehetséges zeneszerzőnek világsikerű operettjét, a Viktóriát, ezt a csodaszép, zenés művet, fővárosi rendezésben, ragyogó új diszletekkel, parádés szereposztásban: Patkós Irma, a budapesti Fővárosi Operettszínház primadonnájának és v. Molnár Iván, a budapesti Magyar Színház tagjának vendégfelléptével, parádés szereposztásban, Patkós Irmáról egyelőre csak annyit jegyzünk meg, hogy több mint 100-szor játszotta a Fővárosi Operettszínházban a Pozsonyi lakodalmat főszerepét tomboló siker mellett. A Viktória mostani előadása esemény lesz, amely pénteken este A. bérletben, szombaton este 8 órakor B. bérletben, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este 8 órakor lesz a színház műsorán, mindenkor rendes helyárakkal. Jegyek

minden előadásra már válthatók.

— Szombaton délután 4 órakor filléres helyárakkal a Rozmaring kerül színre, a bemutató előadás parádés szereposztásában. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

Heti műsor:

Szerdán délután 4 órakor filléres helyárakkal: Földindulás. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

Szerda este 8 órakor: Maróth Annie és Greguss Zoltán, a Vigszínház tagjának előadó estje. Teljes fővárosi műsorral. 40 tagú zenekari kísérettel.

Csütörtök este 8 órakor félhelyárakkal: Az ördög nem alszik. 3 órás kacagás.

Pénteken este 8 órakor: Patkós Irma a budapesti Fővárosi Operettszínház primadonnájának és v. Molnár Iván a Magyar Színház bonvivantjának vendégfelléptével: Viktória. Abraham Pál világsikerű nagyoperettjének felújító előadása. Fővárosi rendezés, ragyogó új diszletek, parádés szereposztás. Rendes helyárakkal. A bérletben.

Szombat délután 4 órakor filléres helyárakkal: Rozmaring. Operett újdonság. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

Szombat este 8 órakor: Viktória. Patkós Irma és v. Molnár Iván vendégfelléptével, rendes helyárakkal B. bérletben.

Vasárnap délután 4 órakor: Viktória. Patkós Irma és v. Molnár Iván vendégfelléptével. Rendes helyárakkal.

Vasárnap este 8 órakor: Viktória. Patkós Irma és v. Molnár Iván vendégfelléptével. Rendes helyárakkal.

Hétfő este 8 órakor: Tokaji aszu. Félhelyárakkal. A bemutató előadás parádés szereposztásában.

Az anyakönyvekben kiigazítják az idegen-hangzásúra ferdített családneveket

Az érdekelteknek kell kérniük a kiigazítást. A magyar kormány 70/1941 M. E. számú rendelete

A Budapesti Közlöny január 5-iki száma közli a m. kir. minisztérium 70—1941. M. E. számú rendeletét, melyet a kormány a felvidéki, kárpát-aljai és erdélyi országrészek visszacsatolásáról szóló törvények alapján adott ki. A rendelet arra vonatkozik, hogy ami névferdítések történtek idegen uralom alatt a születési és házassági esetekről vezetett állami anyakönyvben, azokat megfelelő hivatalos eljárással ki kell igazítani.

A rendelet négy szakaszból áll. Az első szakasz így szól: „Ha a visszacsatolt területeken vezetett állami születési vagy házassági anyakönyvbe az idegen uralom ideje alatt magyar családnevet elferdítve vagy idegen hangzású családi névre átalakítva jegyezték be, a bejegyzett családi nevet az érdekelt fél kérelmére anyakönyvi kiigazítási eljárás útján eredeti helyes alakjára ki kell igazítani.”

A második szakasz arról szól, hogy amennyiben az idegen uralom alatt a születési és házassági anyakönyvek-

be az utónevét idegenre ferdítve jegyezték be, és a bejegyzett utónév viselése a nemzeti érzést vagy az utónév viselőjének érdekét sérti, „ez az utónév magyar utónévre „változtatható.” Az utónév ilyen megváltoztatását az alispánnál, illetve törvényhatósági városokban a polgármesternél kell kérelmezni, mint az anyakönyvek közvetlen felügyelő hatóságánál.

A rendelet 3-ik szakasza arról intézkedik, hogy amennyiben a családi név, illetve az utónév elferdítése külföldi anyakönyvi kivonat alapján való bejegyzés miatt állott elő, akkor is a 2-ik szakasz szerint kiigazítás kérhető.

A rendelet 4-ik szakasza az azonnali életbelépésről intézkedik.

A mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: TÓPARTI LÁTOMÁS.
BELVÁROSI: TOKAJI ASZU.
KORONA: DALOL A SZIV.
KÖR MOZGÓ: A GORODI FOGOLY.
TIVOLI: BORS ISTVÁN.

Árcéhirodások

Szavanként 10 fillér, állási keresőknek 25% kedvezmény

Megnyit a

„Belvárosi zenede”
hegedű, zongora, ének, cselló, szimfonikus tanszakkal. Nagy Sándor u. 6. 434

Lakás

Keresek központban modern kétszobás, fürdőszobás lakást. Címre kiadható kérék. 452

Háromszobás összkomfortos Teleki utcára nyíló modern lakás azonnali kiadó. Arany János utca 2. szám alatt. Érdeklődni tulajdonosnál. I. emelet 11. vagy telefon 15—34. 458

Adás-vétel

Jókarban, női kabát olcsón eladó. Neumann, Szacsavay u. 45. 455

Arubodé eladó a Széles utcai piacon. Érdeklődni Halász u. 28. 444

Friss tengeri moslék

kaphatók naponként január 5-től, vasárnaptól kezdve a

Löblé szeszgyárban.

UJSÁG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különéle

Estélyi utcai ruhák, olcsón és pontosan készülnek. Gyapay Józsefné, Pápai u. 7—9. 451

Kétek, horgolok, ócska szövettereket gyönyörűen javítok. Bodáné, Kossuth utca 16. Kézimunkaüzlet. 453

Keresztény, 22 év óta fennálló iparüzlethez kevés tőkével komoly társat keresek. Címre a kiadóba. 449

Találtatott pénteken este fekete bőrkesztyű egy kulccsal. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. 460

Vendéglők. Fűszerüzletek. Kocsmák, Kenyérüzlet. Nyári büffek és bazár fürdőhelyen bérbeadó. Székely, Magyar utca 3. 457

Nyelvoktatást, perfekt francia, német, angol, biztos eredménnyel vállal. Otília de Bont, Emke palota. 459

Hó és sárcipőt

gyárilag javítunk

„ELASTICA”

gumiüzem

Szent János utca 32. szám.

Szoptatósdaának elmennék. Ruzsa Anna, Makavé János címén, Várad-szentmárton. 428

Állást nyec

Korona filmszínházba hadigondozott büffesné és elarusító fiúk készpénz biztosítékkal felvétetnek délután 5-5:30 Molnárnál. 450

Házalók. Vásárolók. Munkanélküliek kevés forgatókével télen át szépen kereshetnek regényeink, naptáraink arisztásával. Érdeklődőknek ingyen árjegyzék „Krámer” kalendárium terjesztő vállalata, Budapest, VI. Nagymező utca 48.

Fiatall bejáróné felvétetik. Csáky (v. Körös) utca 43.

Tanulókat felveszünk. Jelentkezni Villám lakatosárugyár, Sánc u. 11. 438

Kifutó fiut felveszek. Pfaff cég, Sas passage. 446

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Arpad Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.